

2021

Årsrapport

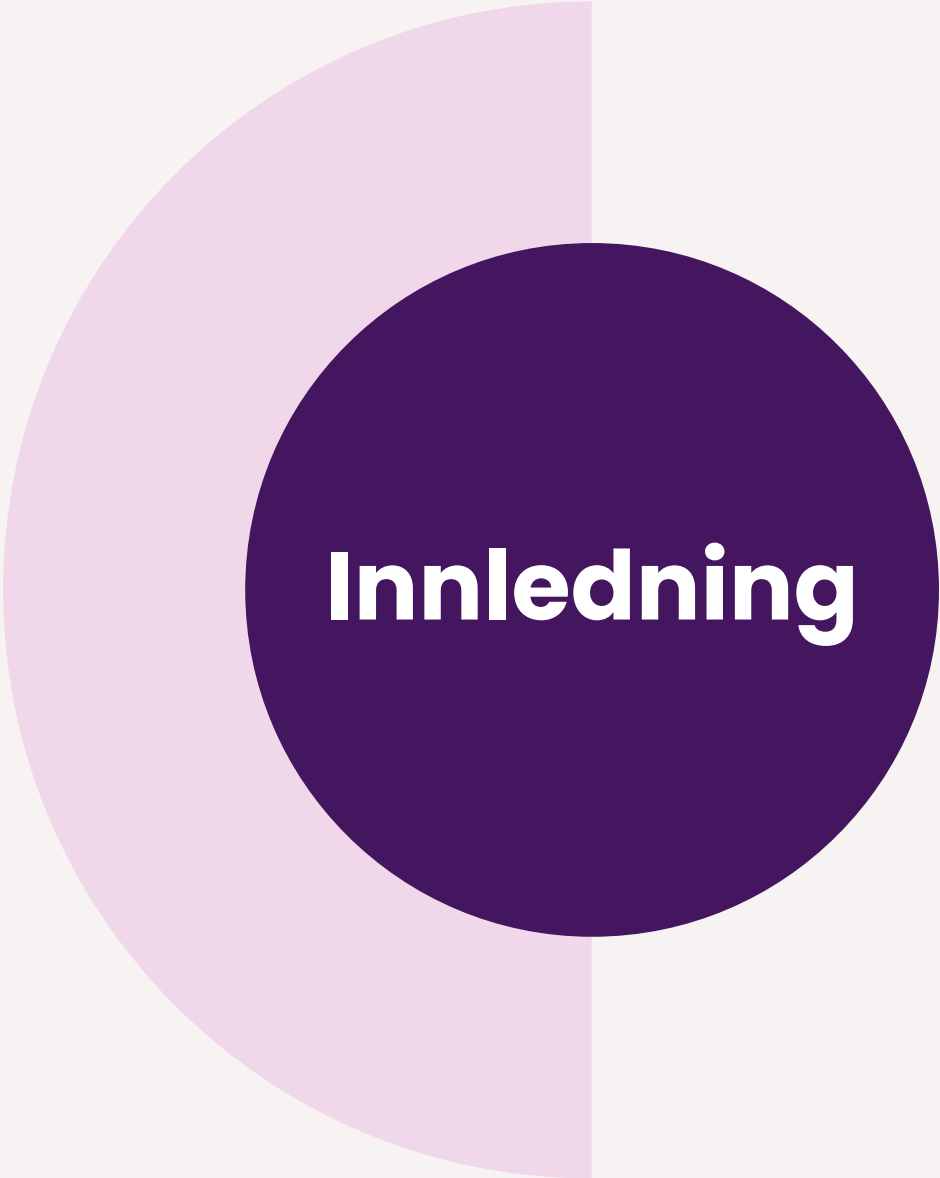

PENSJONSORDNINGEN
FOR APOTEKVIKSOMHET

Innhold

Om pensjonsordningen	4
Nøkkeltall	5
Styrets årsberetning 2021	8
Regnskap 2021	12
Noter	16
Revisjonsberetning	25
Pensjonsforpliktelser	28
Kapitalforvaltning	30
Statistikk	32

Innledning

Om pensjonsordningen

Pensjonsordningen for apotekvirksomhet (POA) forvalter pensjonsrettigheter til ansatte i apotekene i Norge.

Pensjonsordningen for apotekvirksomhet ble opprettet i 1953 og er en lovfestet, kollektiv pensjonsordning. Det vil si at apotekere og fast ansatte i apotek har rett og plikt til medlemskap i pensjonsordningen, dersom de oppfyller vilkårene. I tillegg til ansatte ved 1 032 apotek, har ordningen medlemmer fra andre virksomheter som har en nær tilknytning til farmasien, og som har søkt om særskilt medlemskap.

Administrasjon

Det er nedfelt i Lov om pensjonsordning for apotekvirksomhet at ordningen skal administreres av Statens pensjonskasse, etter instruks gitt av Arbeids- og inkluderingsdepartementet.

Styret for Pensjonsordningen for apotekvirksomhet er ordningens besluttende organ. Styret ledes av administrerende direktør i Statens pensjonskasse, og har i tillegg fire styremedlemmer med personlige varamenn.

Styret oppnevnes av Arbeids- og inkluderingsdepartementet for fire år om gangen, etter innstilling fra medlemmenes arbeidsgiver- og arbeidstakerorganisasjoner. Av de oppnevnte medlemmene skal to representere arbeidsgiverne, mens farmasøytisk og teknisk personale har én representant hver.

Styret 2021

- Leder: Tomas Berg – administrerende direktør i Statens pensjonskasse
- Kristin Juliussen – analyse- og utredningsdirektør i arbeidsgiverforeningen Spekter
- Trond A. Teisberg – forhandlingssjef i Hovedorganisasjonen Virke
- Kjell Morten Aune – spesialrådgiver i Parat/Farmasiforbundet
- Greta Torbergson – generalsekretær i Norges Farmaceutiske Forening

Pensjonsytelser

Medlemskap i Pensjonsordningen for apotekvirksomhet omfatter alderspensjon, avtalefestet pensjon (AFP) og uførepensjon. Ved dødsfall kan etterlatte ha rett til etterlattepensjon. I tillegg kan man søke om boliglån.

Alderspensjonen i ordningen er en ytelsespensjon. Samlet alderspensjon fra folketrygden og POA utgjør 66 prosent av pensjonsgrunnlaget ved full opptjening (360 måneder), før levealdersjustering. Levealdersjusteringen kan føre til at pensjonen blir lavere enn 66 prosent.

Årskullene t.o.m. 1958 har en individuell garanti som likevel sikrer 66 prosent av pensjonsgrunnlaget ved fylte 67 år etter 30 års opptjening, gitt visse forutsetninger. Årskullene 1959–1962 har også en individuell garanti, men for disse blir garantitillegget gradvis trappet ned.

Pensjonsgrunnlaget er maksimert til 10 ganger folketrygdens grunnbeløp. Pensjonen samordnes med folketrygden (bruttopensjon). Mer informasjon om de ulike ytelsene finnes på spk.no/apotekordningen

Pensjonsordningen for apotekvirksomhet er en lovfestet pensjonsordning og regelverket er tett knyttet til offentlig tjenstepensjon. Stortinget har vedtatt en ny modell for offentlig tjenstepensjon for årskullene 1963 eller senere fra 1. januar 2020, men disse regelendringene omfatter ikke POA.

Nøkkeltall

Nøkkeltall 2021

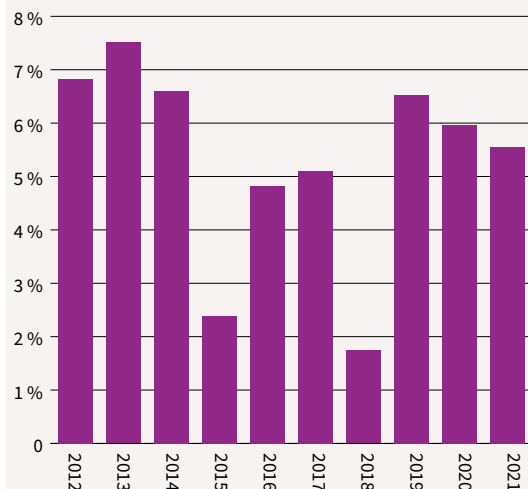
		2021	2020	2019
Arbeidsgivere og medlemmer				
Arbeidsgivere i pensjonsordningen (antall apotek)	Antall	1 032	988	960
Medlemmer totalt	Antall	22 781	23 606	22 321
Yrkesaktive medlemmer*	Antall	8 780	8 380	7 812
Pensjonister*	Antall	6 179	6 030	5 739
Personer med rettigheter fra tidligere arbeidsforhold**	Antall	7 822	9 196	8 770
Tjenestepensjon				
Opptjente pensjonsrettigheter	Tusen kroner	9 095 116	8 553 217	8 087 737
Pensjonspremie	Tusen kroner	812 640	771 483	767 634
Utbetalt pensjoner	Tusen kroner	387 169	353 169	337 619
Kapitalforvaltning				
Fondsmidler i ordningen	Mill. kroner	12 891	11 900	10 807
Årlig avkastning på fondsmidler (verdijustert)	Prosent	5,6	6,0	6,5

* Oppgitt antall er antall pr poliser. Et medlem kan ha mer en en polise. F.eks. vil et medlem som mottar delvis uførepensjon fra pensjonsordningen og arbeider delvis i aktiv stilling ha to poliser

** Arbeider ikke lenger i virksomhet tilknyttet POA, men har pensjonsrettigheter hos oss. Fra 2021 telles kun personer med over 1/2 års opptjening.

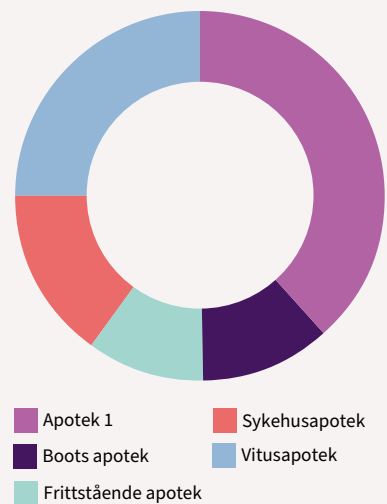
Kapitalforvaltning

Årlig avkastning

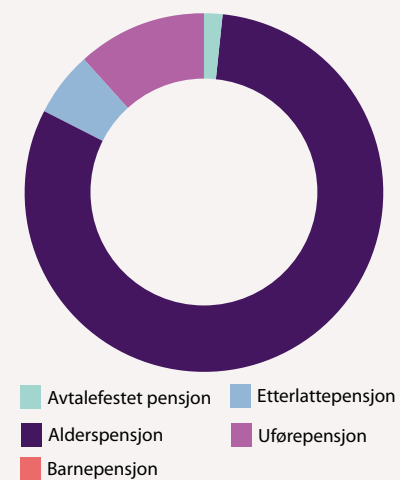
Aktive medlemmer

Aktive medlemmer fordelt på kjede

Pensjon

Opptjente pensjonsrettigheter

The logo consists of a teal-colored semi-circle on the left and a dark purple circle on the right. The text "Styrets årsberetning" is centered within the purple circle in a white, bold, sans-serif font.

Styrets årsberetning

Årsberetning 2021

for Pensjonsordningen for apotekvirksomhet

Pensjonsordningen for apotekvirksomhet (POA) oppnådde i 2021 et resultat på 309 millioner kroner. Tidsvektet avkastning for totalporteføljen var på 5,6 prosent. Pensjonsordningens soliditet er styrket gjennom 2021.

Organisasjon

Pensjonsordningen administreres av Statens pensjonskasse, Oslo. Ved utgangen av 2021 har pensjonsordningen tre fast ansatte. Alle ansatte er kapitalforvaltere, og alle er menn. Den løpende oppfølgingen av ansatte skjer gjennom Statens pensjonskasse.

Det skal ikke forekomme forskjellsbehandling på grunn av kjønn, rase, alder eller etnisk bakgrunn i POA.

Styrets medlemmer oppnevnes av Arbeids- og inkluderingsdepartementet. Styret ledes av administrerende direktør i Statens pensjonskasse. De øvrige styremedlemmene representerer Hovedorganisasjonen Virke, Arbeidsgiverforeningen Spekter, Norges Farmaceutiske Forening og Parat/Farmasiforbundet. Styret bestod pr. 31.12.2021 av fem medlemmer, to kvinner og tre menn. Styret i pensjonsordningen har gjennom året hatt 7 styremøter og behandlet 54 saker.

Det er ikke tegnet forsikring for styrets medlemmer eller for daglig leder for deres mulige ansvar overfor foretaket og tredjepersoner.

Bærekraft/samfunnsansvar

Pensjonsordningen har retningslinjer for bærekraftige investeringer som innebærer at for midlene som forvaltes internt legges prinsipper om aktivt eierskap samt ekskludering av selskaper til grunn.

Det skal ikke investeres i eller ytes lån til selskaper som bryter med adferds- og produktkriterier fastsatt av styret. POA støtter seg til SPU og KLPs ekskluderingslister. Samlet sett dekker disse to ekskluderingslistene POAs investeringsunivers.

For eksterne forvaltningsmandater settes det krav om at forvalter har eksplisitte, formaliserte og transparente ESG-prosesser.

Pensjonsordningen driver ikke virksomhet som påvirker det ytre miljø.

Medlemmer, inn- og utbetalinger

Ved utgangen av 2021 var ansatte ved 1 032 apotek medlemmer i pensjonsordningen. Dette er en økning på 44 apotek fra 2020. Pensjonsordningen omfatter også medlemmer som ikke er ansatt ved apotek, men som er ansatt i andre stillinger knyttet til farmasien. Det var i alt 8 780 aktive medlemmer og 6 179 pensjonister ved årsskiftet.

Ansatte ved apotek har pliktig medlemskap i pensjonsordningen etter nærmere bestemmelser gitt i lov om pensjonsordning for apotekvirksomhet. Ansatte i andre stillinger knyttet til farmasien kan søke om medlemskap og kan også søke om utmelding.

Det er innbetalt i alt 812,6 millioner kroner i premie mot 771,5 millioner kroner i 2020. Videre er det utbetalt 387 millioner kroner i pensjoner mot 353 millioner kroner i 2020. Fakturert, men ikke innbetalt premie, utgjør i alt 216 millioner kroner ved årsskiftet.

Premiesatsen var i 2021 på 18,1 prosent. Premien fordeles mellom arbeidstakere og arbeidsgivere. Arbeidstakerne har betalt en premie på 3,4 prosent av pensjonsgrunnlaget, mens arbeidsgiverne har betalt 14,7 prosent.

Løpende alderspensjon og etterlattepensjon fra 67 år ble i 2021 regulert med 5,36 prosent, mens løpende uførepensjon ble regulert med 4,98 prosent.

Finansiell risiko

Styret har vedtatt en investeringsstrategi som setter rammer for hvilken risiko som kan tas, og hvilke typer investeringer som kan foretas. Strategien innebærer at kapitalen plasseres ut fra et langsiktig perspektiv, og med moderat risiko.

Investeringsstrategien og fullmaktstrukturen gir etter styrets vurdering god kontroll med forvaltningen av ordningens midler.

Forsikringsrisiko

Risikostyringen på investeringssiden og risikostyringen knyttet til de forsikringstekniske avsetningene ses i sammenheng. De forsikringstekniske avsetningene er forpliktelser med lang tidshorisont. Derfor plasseres også kapitalen ut fra et langsiktig perspektiv.

Det forsikringstekniske oppgjøret for 2021 er basert på grunnlagselementene i K2005 med beregningsrente på 3 prosent. Det er gjort tillegg for 15 prosent sikkerhetsmargin for dødelighet i forhold til tariffen K2005. Uføreforutsetningen er basert på beregningsgrunnlaget K1963 styrket med en faktor på 2,5.

Resultat

Årets resultat viser et overskudd på 309 millioner kroner. Netto resultat knyttet til finansielle eiendeler er positivt med 672 millioner kroner. Dette inkluderer endring i urealiserte gevinster og tap. Alle de store aktivaklassene har gitt netto positive bidrag til avkastningen for 2021.

Det er avsatt urealiserte kursgevinster på 206 millioner kroner til kursreguleringsfondet i 2021. Dette har redusert resultatet i 2021 tilsvarende.

Det er bokført en økning i pensjonsforpliktelsene (premiereserven) i 2021 på totalt 542 millioner kroner. Vekst i antall medlemmer totalt, samt lønnsøkning og regulering av løpende pensjoner bidrar til økningen i forpliktelsene.

Årets overskudd på 309 millioner kroner avsettes til annen opptjent egenkapital.

Økonomisk stilling

Pensjonsordningen har pr. 31.12.2021 en total kapital på 13 107 millioner kroner.

Annen opptjent egenkapital utgjør 2 651 millioner kroner ved utgangen av året. Dette er en økning på 309 millioner kroner fra 2020. Pensjonsordningen har beregnet solvensmarginkrav i henhold til kravene som gjelder for private pensjonskasser. Pr. 31.12.2021 utgjør beregnet solvensmarginkrav 318 millioner kroner. Solvensmarginkravet skal dekkes innenfor annen opptjent egenkapital.

Ordningens frie egenkapital består av annen opptjent egenkapital utover solvensmarginkravet. Den frie egenkapitalen utgjør i alt 2 333 millioner kroner ved utgangen av 2021. Dette er nødvendig buffer for å stå imot tilfeldig risiko som ikke er dekket av premien. Til sammenligning utgjorde den frie egenkapitalen i alt 2 043 millioner kroner ved utgangen av 2020.

Pr. 31.12.2021 er det avsatt 1 295 millioner kroner i netto urealiserte kursgevinster til kursreguleringsfond. Kursreguleringsfondet er en buffer mot eventuelle fremtidige kursfall i investeringene.

Bufferkapitalen styrket seg gjennom 2021. Avkastning på verdipapirporteføljen bidro sammen med innbetalte premier til denne styrkingen. Avkastningen (tidsvektet) på 5,6 prosent i 2021 er bedre enn sammenlignbar referanseindeks og også betydelig bedre enn det som ble lagt til grunn ved inngangen til året.

Pensjonsordningen beregner kapitalbehov basert på bindende kapitalkrav fra Finanstilsynet (forenklet solvenskapitalkrav). Beregningene gjøres etter lignende regler som gjelder for pensjonsforetak under tilsyn. Solvenskapitalkravet skal dekke risikoen for tap av pensjonskassens bufferkapital og viser ordningens evne til å tåle tap uten at det truer ordningens videre drift. I beregningen av forenklet solvenskapitalkrav kan pensjonsforetakene bruke en overgangsregel for beregning av virkelig verdi for forsikringsforpliktelsene frem til 2032.

Pr. 31.12.2021 tilfredsstillende bufferkapitalen kapitalbehovet basert på beregninger av forenklet solvenskapitalkrav med bruk av overgangsregel (solvenskapitaldekning 203 prosent). Beregninger viser at pensjonsordningen også har en tilfredsstillende finansiell stilling uten bruk av overgangsregelen (solvenskapitaldekning 167 prosent).

Oppsummering

Årsregnskapet er utarbeidet under forutsetning om fortsatt drift. Pensjonsordningen har pr. 31.12.2021 foretatt forsikringsmessige avsetninger i samsvar med lov av 26. juni 1953 nr. 11 om pensjonsordning for apotekvirksomhet.

Årsregnskapet for Pensjonsordningen for apotekvirksomhet gir etter styrets oppfatning tilfredsstillende informasjon for å bedømme resultatet av pensjonsord-

ningens virksomhet i 2021 og den økonomiske stillingen ved utgangen av året.

Styret anser at den økonomiske stillingen ved årsskiftet er tilfredsstillende.

Sammen med den vedtatte investeringsstrategien mener styret dette gir et tilfredsstillende grunnlag for å møte utfordringene som bransjen står overfor. Forutsetningen for fortsatt drift er således til stede.

Oslo, 7. april 2022

Kristin Juliussen

Greta Torbergson

Tomas Berg (leder)

Trond Teisberg

Kjell Morten Aune

Regnskap og noter

Resultatregnskap

	Note	2021	2020
TEKNISK REGNSKAP			
Premieinntekter			
Premieinntekter	14	812 640 221	771 483 396
Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen			
Renteinntekter og utbytte mv. på finansielle eiendeler		280 624 033	257 122 161
Netto driftsinntekt fra eiendomsfond		52 586 562	48 962 305
Verdiendringer på investeringer		208 463 865	327 757 235
Realisert gevinst og tap på investeringer		109 258 786	12 648 367
Sum netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen	18	650 933 246	646 490 067
Forsikringsytelser			
Utbetalte pensjoner	15	387 168 557	353 168 514
Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser			
Endring i premiereserve	12	542 116 000	465 000 000
Endring i særskilte forpliktelser	13	-9 959 894	-9 959 894
Endring i kursreguleringsfond		206 267 678	331 246 805
Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser		738 423 784	786 286 911
Forsikringsrelaterte driftskostnader			
Forvaltningskostnader	16	31 346 570	29 581 910
Forsikringsrelaterte administrasjonskostnader	17	17 167 704	16 839 728
Sum forsikringsrelaterte driftskostnader		48 514 274	46 421 637
Resultat av teknisk regnskap		289 466 851	232 096 401

	Note	2021	2020
Ikke-teknisk regnskap			
Netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen			
Renteinntekter og utbytte mv. på finansielle eiendeler		8 879 710	8 123 839
Netto driftsinntekt fra eiendomsfond		1 663 982	1 546 976
Verdiendringer på investeringer		6 596 365	10 355 572
Realisert gevinst og tap på investeringer		3 457 246	399 628
Sum netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen	18	20 597 303	20 426 016
Andre inntekter			
Renteinntekter bankinnskudd drift		105 172	162 115
Forvaltningskostnader og andre kostnader knyttet til selskapsporteføljen			
Forvaltningskostnader	16	1 036 492	1 001 219
Resultat av ikke-teknisk regnskap		19 665 984	19 586 911
Totalresultat		309 132 835	251 683 312
Overføringer og disponeringer			
Avsatt til/overført fra(-) annen opptjent egenkapital	19	309 132 835	251 683 312
Sum disponeringer		309 132 835	251 683 312

Balanse / Eiendeler

	Note	31.12.2021	31.12.2020
EIENDELER I SELSKAPSPORTEFØLJEN			
INVESTERINGER			
Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost			
Investeringer som holdes til forfall	2	79 772 333	86 764 617
Boliglån	3	1 270 528	1 695 583
Sum finansielle eiendeler som måles til amortisert kost		81 042 861	88 460 200
Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi			
Aksjer og andeler	4, 7	92 827 131	91 175 119
Rentebærende verdipapirer	5, 7	121 990 848	132 100 567
Finansielle derivater	6, 7	0	992 934
Bankinnskudd		4 493 804	3 819 921
Sum finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi		219 311 784	228 088 541
Sum investeringer i selskapsporteføljen		300 354 643	316 548 740
Fordringer			
Fordringer knyttet til premieinntekter	9	215 734 095	183 486 344
Fordring meglere		0	225 292
Sum fordringer		215 734 095	183 711 636
Andre eiendeler			
Bankinnskudd drift	8	20 597 136	15 545 185
Forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter			
Opptjent ikke fakturert premie		7 400 000	6 700 000
Opptjent utbytte		3 083 577	3 820 563
Forskuddsbetalte kostnader		14 200	12 601
Sum forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter		10 497 777	10 533 164
Sum eiendeler i selskapsporteføljen		547 183 651	526 338 725

	Note	31.12.2021	31.12.2020
EIENDELER I KUNDEPORTEFØLJENE			
INVESTERINGER I KOLLEKTIVPORTEFØLJEN			
Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost			
Investeringer som holdes til forfall	2	3 335 873 986	3 160 683 013
Boliglån	3	53 130 211	61 767 126
Sum finansielle eiendeler som måles til amortisert kost		3 389 004 197	3 222 450 139
Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi			
Aksjer og andeler	4, 7	3 881 792 109	3 321 349 887
Rentebærende verdipapirer	5, 7	5 101 343 792	4 812 192 267
Finansielle derivater	6, 7	0	36 170 839
Bankinnskudd		187 919 331	139 153 042
Sum finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi		9 171 055 232	8 308 866 035
Sum investeringer i kollektivporteføljen		12 560 059 429	11 531 316 174
Sum eiendeler i kundeporteføljene		12 560 059 429	11 531 316 174
Sum eiendeler		13 107 243 080	12 057 654 899

Balanse / Egenkapital og forpliktelser

	Note	31.12.2021	31.12.2020
Opptjent egenkapital			
Annen opptjent egenkapital	10, 13	2 650 507 997	2 341 375 162
Sum opptjent egenkapital		2 650 507 997	2 341 375 162
Forsikringsforpliktelser			
Premiereserve	11	9 095 116 000	8 553 000 000
Særskilt forpliktelse - for regulering av pensjoner	12	50 970 992	60 930 886
Kursreguleringsfond		1 295 112 008	1 088 844 330
Sum forsikringsforpliktelser		10 441 199 000	9 702 775 216
Gjeld i selskapsporteføljen			
Finansielle gjeldsposter som måles til virkelig verdi			
Finansielle derivater	6, 7	16 216	0
Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter			
Påløpt kostnad		3 887 201	3 134 342
Annen kortsiktig gjeld			
Gjeld til megler		409 867	0
Gjeld i kundeporteføljene			
Finansielle gjeldsposter som måles til virkelig verdi			
Finansielle derivater	6, 7	678 094	0
Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter			
Påløpt kostnad		10 544 704	10 370 179
Sum egenkapital og forpliktelser		13 107 243 080	12 057 654 899

Oslo, 7. april 2022

Tomas Berg (leder)

Kristin Juliussen

Greta Torbergson

Trond Teisberg

Kjell Morten Aune

Pensjonsordningen for apotekvirksomhet Egenkapitaloppstilling

	Annen opptjent egenkapital	Sum egenkapital
Egenkapital 31.12.2019	2 089 691 850	2 089 691 850
Tilført egenkapital/resultat ved disponering	251 683 312	251 683 312
Egenkapital 31.12.2020	2 341 375 162	2 341 375 162
Tilført egenkapital/resultat ved disponering	309 132 835	309 132 835
Egenkapital 31.12.2021	2 650 507 997	2 650 507 997

Kontantstrømoppstilling

(Tall i hele kroner)	2021	2020
Innbetalte premier	779 665 821	793 975 064
Utbetalte pensjoner	-387 168 557	-353 168 514
Endring boliglån	9 066 206	10 245 181
Innbetalinger av renter og utbytte		
Innbetalinger av renter	252 605 969	232 141 322
Innbetalinger av utbytte	91 656 419	73 776 657
Utbetalinger vedrørende driften	-47 989 821	-47 769 344
Netto kontantstrøm av operasjonelle aktiviteter (A)	697 836 036	709 200 364
Realisert gevinst ved salg av investeringer	241 233 424	288 753 869
Realisert tap ved salg av investeringer	-127 218 338	-279 195 786
Netto inn-/utbetalinger ved kjøp/salg av investeringer	-757 358 999	-950 703 476
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter (B)	-643 343 913	-941 145 393
Innbetaling av annen egenkapital	0	0
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter (C)	0	0
Netto kontantstrøm i perioden (A+B+C)	54 492 123	-231 945 029
Likviditetsbeholdning pr. 01.01	158 518 148	390 463 177
Likviditetsbeholdning pr. 31.12	213 010 271	158 518 148

Noter

Note 1 | Regnskapsprinsipper

Regnskapet er så langt det passer satt opp i samsvar med god regnskapsskikk, regnskapsloven og forskrift av 20. desember 2011 nr. 1457 om årsregnskap for pensjonsforetak. Noteopplysninger er utarbeidet etter årsregnskapsforskriftens kapittel 5.

Pensjonspremier

Pensjonspremier inntektsføres etter hvert som de opptjenes. Innbetaling av pensjonspremier skjer etterskuddsvis hvert kvartal.

Renter

Renter inntektsføres etter hvert som de opptjenes.

Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost

Obligasjoner som holdes til forfall og eiendeler i porteføljen for lån og fordringer er vurdert til kostpris korrigert for resultatført over-/ underkurs. Over-/underkurs på kjøpstidspunktet resultatføres over obligasjonens gjenværende løpetid.

Boliglån er bokført til pålydende verdi på balansedagen.

Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi

Aksjer og andeler

Aksjer og andeler er vurdert til virkelig verdi på balansedagen. Virkelig verdi er lik markedsverdi. Markedsverdien er basert på siste omsatte kurs i 2021.

I aksjer og andeler inngår andeler i eiendomsfond. Andelene er vurdert til markedsverdi på balansedagen. Markedsverdien er basert på uavhengige verddivurderinger av eiendommene.

I aksjer og andeler inngår også andeler i infrastrukturfond og spesialfond. Fondene har beregnet verdien av andelene på balansedagen i henhold til bransjestandard.

Obligasjoner

Obligasjoner er vurdert til virkelig verdi på balansedagen. Verdiendringen føres over resultatet. Virkelig verdi er lik markedsverdi. Markedsverdi er lik ligningskurs for 2021.

Finansielle derivater

Valutaterminer er bokført til virkelig verdi på balansedagen. Virkelig verdi er lik markedsverdi.

Verdipapirer som måles til virkelig verdi, er vurdert som én portefølje. Sum markedsverdi fratrukket sum anskaffelseskost utgjør urealisert gevinst eller tap for porteføljen. Netto urealisert gevinst i kollektivporteføljen avsettes til kursreguleringsfondet. Netto urealisert tap utgiftsføres.

Utenlandsk valuta

Bankinnskudd, samt fordringer og gjeld i utenlandsk valuta, er omregnet til valutakurs på balansedagen.

Forsikringsforpliktelser

Beregningene er basert på forutsetningen om at pensjonsordningen fortsetter å være operativ så lenge det er knyttet forpliktelser til de som er medlemmer på balansedagen. Det er derfor tatt hensyn til alle potensielle pensjonsytelser i lov om Pensjonsordning for apotekvirksomhet som er under utbetaling eller som kan bli aktuelle på et senere tidspunkt. I tillegg omfattes ordningen av avtalefestet pensjon (AFP) med mulighet til uttak av pensjon fra 62 år etter gitte kriterier.

Det beregnes en kontantverdi av opptjent pensjon basert på medlemsstatus pr. balansedato for alle medlemmer i ordningen. Beregningene er foretatt etter standardiserte aktuarielle prinsipper med hensyn på neddiskontering og beregning av risiko. Det legges til grunn at pensjonsytelsene tjenes opp lineært fra ansettelse til pensjonering, justert for eventuell tilleggstid dersom medlemmet har tidligere opptjent rettighet.

De aktuarielle forutsetningene for dødelighet ved opplevelsrisiko og dødelighet for dødsrisiko er basert på grunnlagselementene i K2005. Dødelighet ved opplevelsrisiko er i tillegg styrket med 15 % sikkerhetsmargin for begge kjønn.

Uføresannsynlighetene er basert på beregningsgrunnlaget K1963 styrket med en faktor på 2,5.

Opptjent egenkapital

Opptjent egenkapital består av Annen opptjent egenkapital. Annen opptjent egenkapital utgjør pensjonsordningens overdekning i forhold til pensjonsordningens forpliktelser. Denne egenkapitalen skal minimum tilsvare beregnet solvensmarginkrav. Solvensmarginkravet er omtalt i note 15. Annen opptjent egenkapital utover solvensmarginkravet/krav til minimumskapital er definert som fri egenkapital. Det er ingen retningslinjer som begrenser bruken av den frie egenkapitalen i Pensjonsordningen for apotekvirksomhet.

Skattemessig status

Tidligere Oslo likningskontor har i en uttalelse fra 1998 konkludert med at Pensjonsordningen for apotekvirksomhet er en skattefri institusjon. Pensjonsordningens regnskap er derfor ikke belastet med skattekostnad.

Note 2 | Investeringer som måles til amortisert kost

Obligasjoner som holdes til forfall

Tall i hele 1.000				
Utsteder	Pålydende verdi	Kostpris	Bokført verdi	Markeds-verdi
Statsgaranterte	0	0	0	0
Bank/finans	568 687	568 495	568 598	608 791
Kommune/fylke	25 000	23 835	24 338	26 690
Industri	1 581 356	1 582 493	1 581 714	1 659 400
Energi	265 000	267 238	265 608	288 628
Sum obligasjoner som holdes til forfall:	2 440 043	2 442 061	2 440 257	2 583 510
Opptjente renter			46 794	46 794
Total bokført verdi	2 440 043	2 442 061	2 487 051	2 630 304

Herav andel kollektivporteføljen 2 428 966

Herav andel selskapsporteføljen 58 085

Bokført verdi 1.1.2021:	2 564 823
Tilgang 2021:	75 000
Avgang 2021:	-151 717
Årets periodiserte over-/underkurs:	-288
Endring opptjente renter 2021:	-767
Bokført verdi 31.12.2021:	2 487 051

Utlån og fordringer

Tall i hele 1.000				
Utsteder	Pålydende verdi	Kostpris	Bokført verdi	Markeds-verdi
Statsgaranterte	0	0	0	0
Bank/finans	0	0	0	0
Kommune/fylke	70 000	70 000	70 000	70 525
Industri	857 000	855 212	855 811	613 400
Energi	0	0	0	0
Sum obligasjoner som holdes til forfall:	927 000	925 212	925 811	683 925
Opptjente renter			2 785	2 785
Total bokført verdi	927 000	925 212	928 595	686 710

Herav andel kollektivporteføljen 906 908

Herav andel selskapsporteføljen 21 687

Bokført verdi 1.1.2021:	682 625
Tilgang 2021:	244 925
Avgang 2021:	0
Årets periodiserte over-/underkurs:	571
Endring opptjente renter 2021:	474
Bokført verdi 31.12.2021:	928 595

Sum investeringer som måles til amortisert kost:

Herav andel kollektivporteføljen	3 335 874
Herav andel selskapsporteføljen	79 772

Obligasjoner som holdes til forfall omsettes på regulerte markedsplasser. Alle obligasjoner er utstedt i NOK. Effektiv rente på obligasjoner som holdes til forfall er 3,75 prosent. Effektiv rente er beregnet på grunnlag av effektiv rente på det enkelte papir. Effektiv rente vektet i forhold til det enkelte papirs pålydende og summeres. Forskjellen mellom bokført verdi og pålydende resultatføres over obligasjonenes gjenværende løpetid.

Obligasjoner som inngår i lån og fordringer omsettes ikke jevnlig på regulerte markedsplasser. Alle obligasjoner er utstedt i NOK. Effektiv rente på obligasjoner som inngår i denne porteføljen er 3,75 prosent. Effektiv rente er beregnet på grunnlag av effektiv rente på det enkelte papir. Effektiv rente vektet i forhold til det enkelte papirs pålydende og summeres. Forskjellen mellom bokført verdi og pålydende resultatføres over obligasjonenes gjenværende løpetid.

Note 3 | Boliglån

Pensjonsordningen yter lån til sine medlemmer. Boliglån er bokført til pålydende verdi på balansedagen. Det har ikke vært avskrevet noen tap de siste 5 årene. Det foretas derfor ingen generell tapsavsetning på utlån.

Låntagere med boliglån er delvis dekket av en gjeldsforsikring hvor pensjonsordningen er selv-assurandør. Det er ikke foretatt avsetninger for mulige erstatningstilfeller på balansedagen, siden antall erstatningstilfeller og beløpene knyttet til disse har vært lave de senere årene.

Spesifisering av låneporteføljen:

	Lån til bolig
Antall	91
Beløp	54 708 899
Første terminforfall	-367 435
Opptjente renter	59 275
Totalt	54 400 739
Herav andel kollektivporteføljen:	53 130 211
Herav andel selskapsporteføljen:	1 270 528

Renten for boliglån ble redusert fra 1,50 prosent til 1,30 prosent fra 1.9.2021.

Note 4 | Aksjer/andeler

Aksjer		
Selskap	Kostpris	Bokført verdi
Af Gruppen Ord	8 460 832	19 360 000
Airthings As	13 124 066	10 752 012
Aker Bp Asa	9 070 104	10 864 000
Borregaard Asa	8 630 850	32 190 000
Dnb Asa	11 210 712	12 120 000
Elkem Asa	18 582 820	17 892 000
Elopak As	13 295 875	12 727 625
Europris Asa	15 507 629	35 250 000
Fjordkraft Holding	8 910 811	11 915 000
Hexagon Composites	11 974 688	15 060 400
Hexagon Purus	4 018 778	3 179 693
Kalera As	9 000 000	3 552 000
Lerøy Seafood Group	8 275 077	10 344 000
Norske Skog Asa	16 883 705	17 871 360
Orkla Asa	7 862 278	8 836 000
Pioneer Property Group Asa	12 500 000	13 000 000
Ringerike Sparebank	8 163 151	15 062 190
Seaway 7 Asa	5 004 459	4 268 219
Self Storage Group Asa	7 715 400	14 400 000
Sparebank 1 Sørøst-Norge	12 195 388	23 700 633
Sparebanken Midt Norge	13 457 222	17 880 000
Yara International	14 789 000	17 800 000
Sum norske aksjer	238 632 845	328 025 131
Autostore Holdings Ltd.	7 750 000	8 696 250
Carlsberg A/S -B	24 888 753	28 008 980
Dometic Group Ab	11 634 470	19 697 763
Investor Ab - B	14 622 124	36 383 609
Novo Nordisk As-B	15 687 392	39 622 380
Sampo Oyj-A	19 510 527	22 967 103
Sandvik Ab	8 150 321	15 993 748
Skf Ab, Serie B	11 059 741	10 447 223
Subsea 7 S.A	23 904 657	13 583 700
Upm-Kymmene Oyj	15 755 066	18 447 903
Volvo Ab-B	18 824 931	28 590 809
Sum utenlandske aksjer	171 787 982	242 439 468
Sum enkeltaksjer	410 420 826	570 464 599

Aksjefond

Fond	Kostpris	Bokført verdi
BlackRock World Index Fund	240 337 679	950 981 490
iShares Emerging Markets Index Fund (IE)	67 398 256	93 040 712
Sum utenlandske aksjefond	307 735 934	1 044 022 202

Hedgefond/Spesialfond

Fond	Kostpris	Bokført verdi
Archmore Infrastructure Debt Platform SCA	50 788 666	56 783 927
Cheyne Real Estate Credit (Crech) Fund Iv	82 529 625	94 669 723
Cheyne Real Estate Credit (Crech) Fund V	63 292 422	74 933 737
Pareto Real Estate Credit Fund	409 867 723	409 117 790
QVT A-1769	1 034 533	1 553 774
Sector Healthcare Fund Class A	20 402 707	39 880 529
Sum utenlandske hedgefond/spesialfond	627 915 676	676 939 480

Eiendomsfond

Fond	Kostpris	Bokført verdi
DEAS Eiendomsfond Norge I AS	3 175 833	4 082 741
DEAS Eiendomsfond Norge I IS	306 296 790	404 209 974
Pareto Eiendomsfelleskap AS/IS	427 763 408	699 118 203
Union Core Real Estate Fund AS	5 000 000	5 756 774
Union Core Real Estate Fund IS	495 000 001	570 025 267
Sum eiendomsfond	1 237 236 031	1 683 192 959

Sum aksjer og andeler	2 583 308 468	3 974 619 240
------------------------------	----------------------	----------------------

Herav andel kollektivportefølje	2 522 975 365	3 881 792 109
--	----------------------	----------------------

Herav andel selskapsportefølje	60 333 103	92 827 131
---------------------------------------	-------------------	-------------------

Porteføljen av enkeltaksjer består av aksjer som er notert på Oslo Børs, Euronext Expand Oslo og Euronext Growth Oslo, samt aksjer som er notert på børs i København, Stockholm eller Helsinki og som inngår i VINX benchmark index. Det er gitt rammer for hvor stor andel av totalkapitalen som kan plasseres i aksjer i ett enkelt selskap, samt for maksimal risiko på forvaltningen av enkeltaksjer totalt sett.

BlackRock World Index Subfund speiler indeksen for aksjer i utviklede markeder. iShares Emerging Markets Index Fund speiler aksjer i indeksen for fremvoksende markeder – MSCI Emerging Markets Index. Til sammen har de to fondene tilnærmet samme risikoprofil som den globale referanseindeksen MSCI All Country World Index.

Investeringene i spesialfond består ved årsskiftet av seks ulike fond – to hedgefond, to fond som investerer i eiendomsfond, et fond som investerer i kredittobligasjoner med eiendoms-pant og et fond som investerer i infrastruktur. Referanseindeksen for hedgefondsinvesteringene for 2021 har som tidligere vært Global Hedge Fund Index.

Eiendomsinvesteringer består av andeler hos DEAS Eiendomsfond Norge I IS/AS (tidligere Aberdeen), Pareto Eiendomsfelleskap AS/IS og Union Core Real Estate Fund IS/AS. Investeringene er bokført til markedsverdi på balansedagen. Markedsverdien av andelen er beregnet basert på uavhengige verddivurderinger av eiendommene.

Note 5 | Obligasjoner

Utsteder	Kostpris	Markedsverdi
Bank og finans	1 368 412 410	1 367 235 353
Kommune/fylke	968 601 800	962 265 178
Statsgaranterte	956 661 500	921 333 875
Industri	1 256 690 418	1 250 992 138
Energi	78 943 750	78 667 615
Ansvarlige lån	607 646 777	613 186 867
Sum rentepapirer omløpsmidler	5 236 956 655	5 193 681 026
Opptjente renter		29 653 613
Totalt	5 236 956 655	5 223 334 640

Herav andel kollektivporteføljen	5 101 343 792
Herav andel selskapsporteføljen	121 990 848

Porteføljen av rentepapirer klassifisert som omløpsmidler består av rentepapirer som er notert på Oslo Børs, Oslo ABM og Nordic Nasdaq (Stockholm), samt ikke listede rentepapirer. Alle rentepapirer klassifisert som omløpsmidler er utstedt i NOK, bortsett fra fire rentepapirer utstedt i USD, fire rentepapirer utstedt i EUR, og fem rentepapirer utstedt i SEK. Rentepapirer utstedt i utenlandsk valuta er valutasikret. Effektiv rente for papirer med flytende rente er på ca. 2,0% og på fastrentepapirer på ca. 2,1% p.t. Gjennomsnittlig effektiv rente er beregnet ut fra de enkelte papirenes effektive rente vektet i forhold til markedsverdi.

Note 6 | Finansielle derivater

Hensikten med bruk av derivater i forvaltningen er å effektivisere forvaltningen av fondsmidlene, herunder muligheten for å sikre investeringene. Pensjonsordningen kan i utgangspunktet kun investere i børsnoterte (standardiserte) derivater. Underliggende papirer må være verdipapirer som ordningen kan investere i i henhold til gjeldende retningslinjer. Av ikke-standardiserte (OTC) derivater kan POA kun benytte valutaterminkontrakter, samt FRA (Forward Rate Agreements) og renteswapper i begrenset omfang.

Pr. 31.12.2021 var det investert i følgende derivater:

Valuta kjøpt	Valuta solgt	Nominelt beløp i NOK	Virkelig verdi i NOK
NOK	EUR	-403 225 803	3 826 636
NOK	USD	-823 251 027	-3 667 981
NOK	GBP	-260 196 825	-8 129 760
NOK	SEK	-240 701 864	5 979 270
NOK	DKK	-66 160 800	1 297 525
Sum valutaterminer		-1 793 536 319	-694 310
Herav andel kollektivporteføljen (gjeld)			-678 094
Herav andel selskapsporteføljen (gjeld)			-16 216

I tillegg til sikring av valutaeksponering ved bruk av valutaterminer har POA i 2021 foretatt sikring av de utenlandske aksjeinvesteringene ved bruk av aksjeopsjoner. Slike sikringsforretninger har i 2021 belastet regnskapet med omkring 14,9 millioner kroner.

Note 7 | Finansielle instrumenter målt til virkelig verdi

I henhold til årsregnskapsforskriften for pensjonsforetak skal finansielle instrumenter som måles til virkelig verdi klassifiseres i forhold til hvordan virkelig verdi måles. Klassifiseringen sier noe om relativ usikkerhet knyttet til målingen for de ulike nivåene.

Forskriften definerer tre beregningsnivåer for hvordan virkelig verdi måles:

1. Virkelig verdi måles ved bruk av noterte priser i aktive markeder for identiske finansielle instrumenter. Ingen justering foretas i disse prisene.
2. Virkelig verdi måles med bruk av annen observerbar input enn de noterte prisene som brukes i nivå 1, enten direkte (priser) eller indirekte (utledet fra priser).
3. Virkelig verdi måles med bruk av input som ikke baseres på observerbare markedsdata (ikke observerbar input).

Virkelig verdi hierarki for finansielle instrumenter målt til virkelig verdi:

	31.12.2021	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3
Aksjer og andeler	3 974 619 240	570 464 599	1 044 022 202	2 360 132 439
Rentebærende verdipapirer	5 223 334 640		5 223 334 640	
Finansielle derivater	-694 310		-694 310	
Totalt	9 197 259 570	570 464 599	6 266 662 532	2 360 132 439

Note 8 | Bankinnskudd

Av bankinnskudd knyttet til drift på 20 597 136 kroner pr. 31.12.2021 utgjør 259 031 kroner bundne skattetrekkmidler.

Som sikkerhet for ulike derivatposisjoner må pensjonsordningen stille sikkerhet i form av bundne innskudd på marginkontoer i bank. Pr. 31.12.2021 er det ingen slike bundne innskudd.

Note 9 | Fordringer knyttet til premieinntekter – tap på fordringer

Fordringer er bokført med 215 734 095 kroner og består av:

	31.12.2021	31.12.2020
Fordringer knyttet til premieinntekter:	215 986 399	183 717 036
Fordringer lån:	374 003	400 652
Avsetning for mulige tap:	-626 307	-631 344
Sum kundefordringer:	215 734 095	183 486 344

Fordringer er bokført til pålydende verdi på balansedagen. Det er foretatt avsetning for mulig tap i fordringene. Bokført tap på fordringer spesifiseres som følger:

	2021	2020
Realisert tap på fordringer:	0	0
Endring avsetning for mulig tap:	-5 037	370 703
Bokført tap på fordringer:	-5 037	370 703

Note 10 | Solvensmarginkrav

Pensjonsordningen har beregnet solvensmarginkrav etter lignende regler som gjelder for private pensjonskasser i henhold til administrasjonsinstruksen fra Arbeids- og inkluderingsdepartementet gjeldende fra 2011. Pr. 31.12.2021 er solvensmarginkravet beregnet å utgjøre 318 370 096 kroner. Beregningsgrunnlaget for solvensmarginkravet er som følger (tall i hele 1.000):

	Beregnings- grunnlag	Beregnings- faktor	Beregnet solvens- marginkrav
Premiereserve alderspensjon:	7 526 478	4,00 %	301 059
Dødelighetsrisiko (udekket risiko, brutto):	243 358	0,30 %	730
Uførepensjon og premiefritak (brutto risikopremier):	63 773	26,00 %	16 581
Sum solvensmarginkrav pr. 31.12.2021:			318 370

Solvensmarginkravet skal dekkes innenfor annen opptjent egenkapital. Annen opptjent egenkapital, eksklusiv solvensmarginkravet, men med tillegg av kursreguleringsfondet, utgjør 3 627 249 910 kroner. Dette utgjør ordningens bufferkapital.

Til sammenligning var beregningsgrunnlaget for solvensmarginkravet pr. 31.12.2020 som følger (tall i hele 1.000):

	Beregnings- grunnlag	Beregnings- faktor	Beregnet solvens- marginkrav
Premiereserve alderspensjon:	7 044 752	4,00 %	281 790
Dødelighetsrisiko (udekket risiko, brutto):	221 346	0,30 %	664
Uførepensjon og premiefritak (brutto risikopremier):	58 267	26,00 %	15 149
Sum solvensmarginkrav pr. 31.12.2020:			297 603

Note 11 | Premiereserve

Pensjonsordningen for apotekvirksomhet er kun pliktig til å gjennomføre forsikringsteknisk beregning av fremtidige forpliktelser hvert femte år. Styret har likevel valgt å foreta årlige forsikringstekniske beregninger. Resultatet av beregningene benyttes også til regnskapsformål.

Premiereserven beregnes som nåverdien av opptjente pensjonsrettigheter på balansedagen. Premiereserven skal dekke fremtidige pensjoner opptjent på balansedato for ordningens medlemmer. For pensjonistene er premiereserven nåverdien av gjenstående pensjonsutbetalinger. Beregning av avsetningen følger regelverket for private pensjonskasser så langt det passer.

Det benyttes beregningsgrunnlaget K2005 med en beregningsrente på 3 prosent. Dødelighet ved opplevelsrisiko er styrket med 15 % sikkerhetsmargin for begge kjønn. I tillegg er tidligere frigjorte avsetninger etter endring av uførepensjon avsatt i premiereserven med 244 millioner kroner. Avsetningen er knyttet til forventet økt reservebehov ved innføring av nytt dødelighetsgrunnlag (K2013) i 2022.

Uføreforutsetningen er basert på beregningsgrunnlaget K1963 styrket med en faktor på 2,5.

Administrasjonsreserven tar høyde for de forventede fremtidige kostnadene knyttet til utbetaling av pensjonene. Administrasjonsreserven beregnes ikke særskilt, men inngår i premiereserven. Pensjonsordningen for apotekvirksomhet har valgt å foreta avsetning for de fremtidige kostnadene tilsvarende 4 prosent av de beregnede pensjonsforpliktelsene. Det er avsatt for løpende pensjonister, aktive og oppsatte medlemmer (dvs. arbeidstakere som har sluttet i medlemsberettiget stilling og som har opptjent rettighet).

Note 12 | Særskilt forpliktelse – for regulering av pensjoner

For virksomheter som meldte seg ut av pensjonsordningen med virkning fra 1.1.2017 og 1.1.2018 ble det foretatt engangsoppgjør for den beregnede kostnaden ved fremtidig regulering av pensjoner. Engangsoppgjøret i 2017 utgjorde 87 883 720 kroner, mens engangsoppgjøret i 2018 utgjorde 11 715 220 kroner. Engangsoppgjørene ble avsatt som særskilt forpliktelse i balansen.

Den faktiske kostnaden for regulering av pensjoner det enkelte år gjenspeiles i premiereserven. Den særskilte avsetningen for beregnet reguleringskostnad reduseres derfor årlig med 1/10-del av opprinnelig beløp. Rest særskilt forpliktelse pr. 31.12.2021 er 50 970 992 kroner.

Note 13 | Forenklet solvenskapitalkrav

Et nytt bindende kapitalkrav - forenklet solvenskapitalkrav – trådte i kraft for pensjonskasser fra 1.1.2019. Kravet er en forenklet versjon av Solvens II-regelverket som gjelder for forsikringsforetak og er basert på Finanstilsynets stresstest, med enkelte tilpasninger.

Forenklet solvenskapitalkrav per 31.12.2021 utgjør 1 798 millioner kroner (1 606 millioner kroner per 31.12.2020). Bufferkapitalen overstiger det forenklete solvenskapitalkravet med 1 852 millioner kroner (1 480 millioner kroner i 2020). Dette gir en solvenskapitaldekning på 203 % (192 % i 2020). I beregningen av bufferkapital er det tatt hensyn til overgangsregelen fra Finanstilsynet for oppjustering av premiereserven til virkelig verdi. Overgangsregelen innebærer at effekten av oppjusteringen til virkelig verdi fordeles over 16 år. I beregningen er det forutsatt at resterende oppjustering utgjør 11/16-deler.

Uten bruk av overgangsregelen er bufferkapitalen beregnet å overstige det forenklete solvenskapitalkravet med 1 200 millioner kroner (449 millioner kroner i 2020). Dette gir en solvenskapitaldekning på 167 % (128 % i 2020).

Note 14 | Premieinnbetalinger

Det er innbetalt 779 665 821 kroner i premie fra medlemmene i 2021. Til sammenligning er det bokført premieinntekter med 812 640 221 kroner. Tilsvarende ble det i 2020 innbetalt 793 975 064 kroner i premie fra medlemmene, og bokført premieinntekter med 771 483 396 kroner. Forskjellen mellom premieinntekter og premieinnbetalinger består av endringen i premier som er fakturert, men ikke betalt samt periodisering av opptjente premieinntekter.

Note 15 | Pensjoner

Av utgiftsførte pensjoner utgjør 436 810 kroner avskrivninger i forbindelse med for mye utbetalte pensjoner. Tilsvarende tall for 2020 var 891 817 kroner.

Note 16 | Forvaltningskostnader

Samlede forvaltningskostnader utgjør 32 383 062 kroner (30 583 129 i 2020). Det har vært 3 ansatte i pensjonsordningen i 2021. Lønn og sosiale kostnader til disse tre kapitalforvalterne utgjør 10 264 930 kroner i 2021 og inngår i forvaltningskostnadene.

Note 17 | Forsikringsrelaterte administrasjonskostnader

Pensjonsordningen administreres av Statens pensjonskasse. Det er i 2021 utgiftsført 16 537 102 kroner for kjøp av tjenester i forbindelse med administrasjon av pensjonsordningen, herunder kostnader til regnskapsføring, aktuærtjenester, administrasjon av pensjoner og internrevisjon (16 437 565 kroner i 2020). Videre er det utgiftsført 339 186 kroner for revisjon inkludert merverdiavgift (334 191 kroner i 2020). Hele beløpet gjelder ordinære revisjonstjenester. Honorar til styret er utgiftsført med 376 835 kroner (350 719 kroner i 2020). Diverse andre kostnader, kostnadsrefusjoner og renteinntekter fra kunder utgjør i alt netto -85 419 kroner (-282 747 kroner i 2020). Samlet utgjør de forsikringsrelaterte administrasjonskostnadene 17 167 704 kroner (16 839 728 kroner i 2020).

Det er i 2021 utgiftsført honorar til medlemmene av styret i ordningen som følger:

Tomas Berg, leder	75 367
Trond Teisberg	75 367
Greta Torbergsen	75 367
Kristin Juliussen	75 367
Kjell Morten Aune	75 367
Totalt	376 835

Note 18 | Kapitalavkastning

Beregnet avkastning for totalporteføljen utgjør:

År:	2021	2020	2019	2018	2017
Avkastning i % (verdijustert):	5,56	5,96	6,52	1,75	5,12
Avkastning i % (bokført):	3,85	3,05	3,12	3,08	2,63

Kapitalavkastningen over er beregnet for den samlede porteføljen; kollektivporteføljen og selskapsporteføljen. For private pensjonskasser var det fra 2009 et krav at kapitalavkastningen beregnes for kollektivporteføljen under ett.

Note 19 | Resultatanalyse

Tall i mill. kroner

	2021	2020
Pensjonsplanendringer:	0,00	0,00
Renteresultat ¹⁾ :	406,91	496,51
Risikoresultat ²⁾ :	-4,61	-69,47
Øvrig resultat ³⁾ :	113,32	215,29
Administrasjonsresultat:	0,00	0,00
Forsikringsresultat:	515,62	642,33

1) Renteresultat er differansen mellom faktisk avkastning og beregningsrente i premiereserven.

2) Risikoresultatet er sammenstilling av risikoinntekter minus risikoutgifter. Risikoinntekter er faktisk innbetalt og teknisk beregnet risikopremie for død og uførhet, samt dødelighetsarv. Risikoutgifter er tilførte avsetninger for risikohendelser.

3) Resultatført differanse mellom fakturert og faktisk beregnet premie. Et negativt øvrig resultat vil indikere at det er betalt for lite premie.

**Revisjons-
beretning**

Revisjonsberetning

Statsautoriserte revisorer
Ernst & Young AS

Dronning Eufemias gate 6a, 0191 Oslo
Postboks 1156 Sentrum, 0107 Oslo

Foretaksregisteret: NO 976 389 387 MVA
Tlf: +47 24 00 24 00

www.ey.no
Medlemmer av Den norske Revisorforening

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Til styret i Pensjonsordningen for apotekvirksomhet

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Pensjonsordningen for apotekvirksomhet som består av balanse per 31. desember 2021, resultatregnskap, egenkapitaloppstilling og kontantstrømpoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav og gir et rettviseende bilde av pensjonskassens finansielle stilling per 31. desember 2021 og av dens resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjon

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av pensjonskassen i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge og *International Code of Ethics for Professional Accountants* (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Styret (ledelsen) er ansvarlig for den øvrige informasjonen. Vår konklusjon om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke den øvrige informasjonen, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese den øvrige informasjonen med det formål å vurdere om årsberetningen inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav og hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom den øvrige informasjonen og årsregnskapet eller kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon eller ikke inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav, er vi pålagt å rapportere det.

Vi har ingenting å rapportere i så henseende, og vi mener at årsberetningen er konsistent med årsregnskapet og inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til pensjonskassens evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn

A member firm of Ernst & Young Global Limited

2

for årsregnskapet med mindre ledelsen enten har til hensikt å avvike pensjonskassen eller virksomheten, eller ikke har noe annet realistisk alternativ.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betyggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan skyldes misligheter eller feil og er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og vurderer vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontrollen som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av pensjonskassens interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimater og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på om ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen er hensiktsmessig, og, basert på innhentede revisjonsbevis, hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape betydelig tvil om pensjonskassens evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifiserer vår konklusjon om årsregnskapet og årsberetningen. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet frem til datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at pensjonskassen ikke kan fortsette driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av og tidspunktet for revisjonsarbeidet og eventuelle vesentlige funn i revisjonen, herunder vesentlige svakheter i den interne kontrollen som vi avdekker gjennom revisjonen.

Oslo, 19. april 2022
ERNST & YOUNG AS

Revisjonsberetningen er signert elektronisk

Johan-Herman Stene
statsautorisert revisor

Uavhengig revisors beretning – Pensjonsordningen for apotekvirksomhet 2021

A member firm of Ernst & Young Global Limited

Pennino Documentnøkkel: J7EEN-0XSVT-FRUCB-E01 VBR-HALET-SDX00

PENNEO

Signaturene i dette dokumentet er juridisk bindende. Dokument signert med "Penneo™ - sikker digital signatur".
De signerende parter sin identitet er registrert, og er listet nedenfor.

"Med min signatur bekrefter jeg alle datoer og innholdet i dette dokument."

Johan-Herman Stene
Statsautorisert revisor

På vegne av: Ernst & Young

Serienummer: 9578-5993-4-2411909

IP: 213.52.xxx.xxx

2022-04-19 14:12:47 UTC

Penneo Dokumentnøkkel: 37EB4-0X5V7-FKEGB-ED1WB-HALET-SDX10

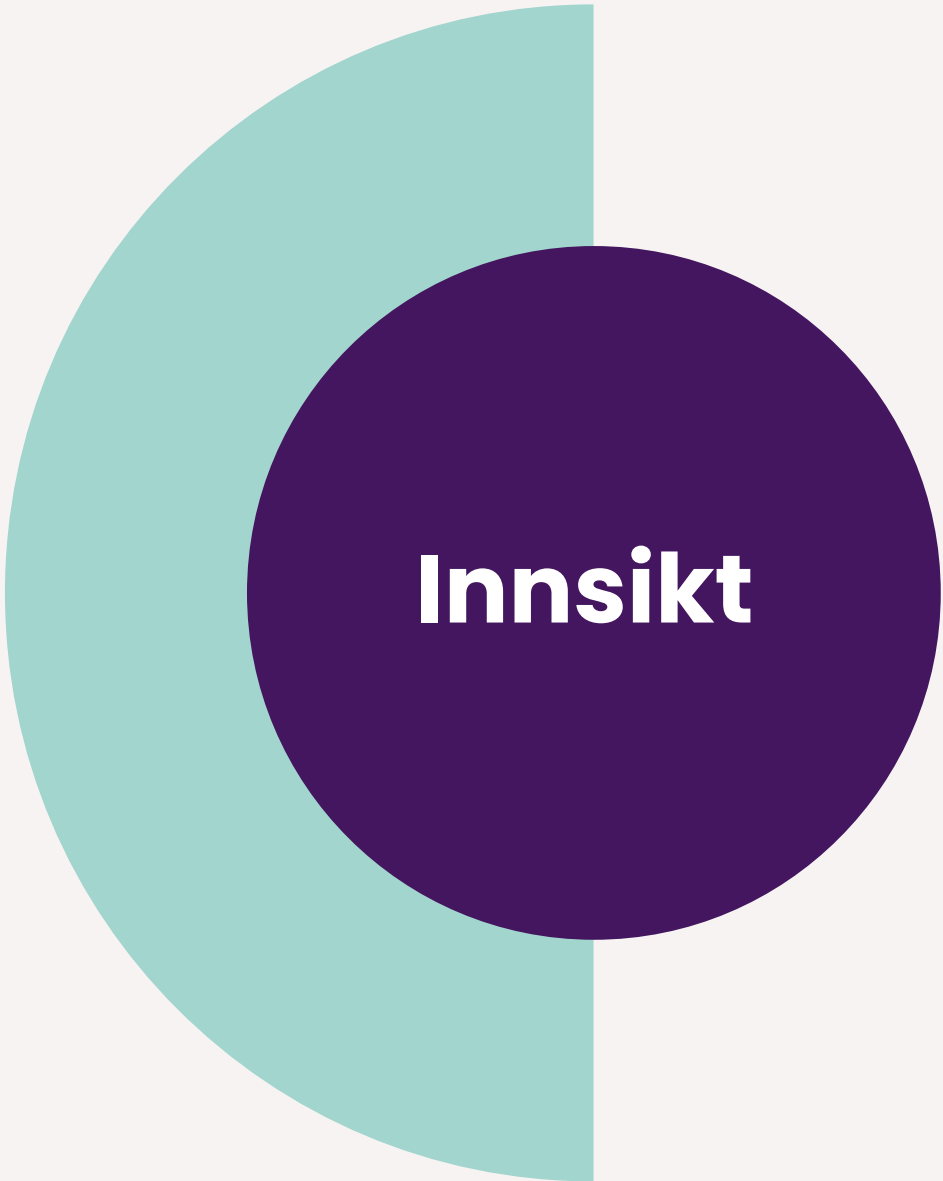
Dokumentet er signert digitalt, med **Penneo.com**. Alle digitale signatur-data i dokumentet er sikret og validert av den datamaskin-utregnede hash-verdien av det opprinnelige dokument. Dokumentet er låst og tids-stemplet med et sertifikat fra en betrodd tredjepart. All kryptografisk bevis er integrert i denne PDF, for fremtidig validering (hvis nødvendig).

Hvordan bekrefter at dette dokumentet er originalen?

Dokumentet er beskyttet av ett Adobe CDS sertifikat. Når du åpner dokumentet i

Adobe Reader, skal du kunne se at dokumentet er sertifisert av **Penneo e-signature service <penneo@penneo.com>**. Dette garanterer at innholdet i dokumentet ikke har blitt endret.

Det er lett å kontrollere de kryptografiske beviser som er lokalisert inne i dokumentet, med Penneo validator - <https://penneo.com/validate>

Innsikt

Pensjonsforpliktelser

Pensjonsordningens premiereserve er pr. 31.12.2021 beregnet til 9 095 millioner kroner. Det er en økning på 542 millioner kroner i forhold til 31.12.2020.

Premiereserve er definert som nåverdien av opptjente pensjonsrettigheter ved balansedato. Nåverdien kommer frem ved å neddiskontere de forventede framtidige pensjonsutbetalingene med en beregningsrente på 3 prosent.

I tillegg benyttes det et grunnlag med

- (i) sannsynligheter for å overleve og få utbetalt alderspensjon,
- (ii) sannsynligheter for å bli arbeidsufør og få utbetalt uførepensjon, og
- (iii) sannsynligheter for å dø og etterlate seg familie-medlemmer som har rett til ektefelle- eller barnepensjon.

I 2021 er det ikke gjort noen endringer i de aktuarielle forutsetningene. Det innebærer at beregningene er gjennomført med dødelighetstariffen K2005 styrket med 15 prosent sikkerhetsmarginer for begge kjønn, og uføretariffen K1963 styrket med 250 prosent.

Beregningsrente, ett års opptjening for aktive medlemmer i ordningen og regulering av pensjonsgrunnlag eller -ytelse er med på å bygge opp premiereserven. På den andre siden reduserer pensjonsutbetalingene premiereserven.

Forsikringsresultat 515 millioner

Forsikringsresultatet er positivt og splittes opp i tre ulike resultat: renteresultat, risikoresultat og øvrig resultat.

Renteresultat 407 millioner

Renteresultatet er positivt, noe som vil si at avkastningen (5,56 prosent) på pensjonsmidlene har vært høyere enn beregningsrenten (3,0 prosent) i premiereserven. Størrelsen på pensjonsmidlene er for tiden om lag 3,9 milliarder kroner høyere enn premiereserven.

Risikoresultat -5 millioner

Risikoresultatet er negativt med 5 millioner kroner. Dette innebærer at risikopremie beregnet etter gjeldende tariffer viste seg i år å være mindre enn netto økning i premiereserven som følge av faktiske risikohendelser gjennom året

Totalt ble det utført reservetransaksjoner på 49 millioner kroner som følge av uførhet. Dette tas fra risikofelleskapet. Det tilbakeføres 25 millioner kroner til risikofelleskapet for reservetransaksjoner som følge av død. Samlet hentes det dermed ut 24 millioner kroner premiereserve som følge av risikohendelser. På den andre siden er det tilført 20 millioner kroner i risikopremie i 2021, inkludert livsgevinst. Risikoresultatet blir dermed negativt på 5 millioner kroner.

Øvrig resultat 113 millioner kr

Øvrig resultat er positivt. Dette er differansen mellom den premien som er fakturert gjennom året, og den premien som er beregnet i forsikringssystemet. Fakturert premie er beregnet med bakgrunn i en fast prosentsats (18,1 prosent) av pensjonsgrunnlaget. Aktuarielt beregnet premie oppdateres kontinuerlig gjennom året ettersom medlemmenes pensjonsrettigheter endrer seg.

Vurdering av pensjonsordningens økonomiske stilling

I en pensjonsordning som Pensjonsordningen for apotekvirksomhet (POA), der forpliktelsene i sin helhet skal være sikret gjennom fondsoppbygging, bør verdien av midlene avsatt til pensjon (eiendeler) minst tilsvare størrelsen på de forsikringsmessige avsetninger for å kunne sikre en rimelig dekningsgrad i ordningen. Dette er i tråd med kravene til tilsvarende private ordninger som er underlagt forsikringsvirksomhetsloven.

Overdekningen i ordningen fortsetter å øke, og ved årsslutt 2021 var den på 3,9 milliarder kroner. Det er en økning på 515 millioner kroner gjennom 2021, noe som er summen av de tre resultatene over.

Det er i hovedsak premieinntekter og flere år med god avkastning som har bidratt til den solide overdekningen. Premieinntektene er å regne som sikker inntekt, mens avkastningen er mer usikker. Premiesatsen på 18,1 prosent bidrar til at pensjonskassen fortsetter å bygge nødvendig buffer.

Det har blitt innført nytt soliditetskrav for pensjonskasser. Soliditetskravet som Finansdepartementet har fastsatt i forskrift, er en forenklet versjon av Solvens II-kravet. Det er i hovedsak to mål med et nytt kapitalkrav:

- å sørge for at det finnes tilstrekkelig bufferkapital slik at pensjonskassen vil klare seg gjennom en stresset situasjon, og
- at premiereserven beregnes med en risikofri volatilitetsjustert markedsrente slik at man med høy sikkerhet kan innfri de langsiktige pensjonsløftene.

Solvenskapitalkravet bygger på stresstest I som pensjonskassene og Finanstilsynet har benyttet de senere årene. Styret har fått presentert størrelsene på solvenskapitalkravet for hvert kvartal i 2021.

Pensjonsordningen for apotekvirksomhet rapporterer ikke til Finanstilsynet, men pensjonskasser som gjør det skal redegjøre for gjennomførte-, planlagte- og vurderte tiltak i stresstestrapporteringen hvis bufferkapitalutnyttelsen overstiger 200 prosent. For POA var høyeste bufferkapitalutnyttelsen uten overgangsregel på 72 prosent ved utgangen av 2. kvartal, men endte på 60 prosent ved utgangen av året. Rentekurvene fra Eiopa brukes til å regne om premiereserve til «virkelig verdi».

Kapitalforvaltning

Kapitalforvaltningen leverte i 2021 en solid total-avkastning på 5,56 prosent. Midler til forvaltning økte med omkring en milliard gjennom året, og var på 12,9 milliarder kroner ved utgangen av 2021.

Kapitalforvaltningen i Pensjonsordningen for apotekvirksomhet (POA) skal bidra til at ordningen kan oppfylle sine langsiktige forpliktelser uten for store variasjoner i premien, men samtidig oppnå så høy avkastning som mulig innenfor tilgjengelig risikokapasitet.

Investeringsstrategien til POA er vedtatt av styret. Risikonivået i investeringsporteføljen skal være slik at ordningen kan tilfredsstillende lovpålagte kapitalkrav med minst 99 prosent sannsynlighet. Risikonivået er satt for å beskytte og bevare bufferkapitalen, og for at pensjonsordningen skal kunne opprettholde en tilfredsstillende porteføljesammensetning også i år med store fall i kapitalmarkedet.

POA har gjennom 2021, som i de foregående årene, opprettholdt et moderat risikonivå i investeringsporteføljen.

Resultater

Tidsvektet avkastning for 2021 ble lik verdijustert avkastning på 5,56 prosent.

Etter et betydelig fall i starten av 2020 gikk aksjemarkedene igjen inn i en periode med god verdiutvikling, som fort-

Årlig avkastning

Figuren viser årlig avkastning for Pensjonsordningen for apotekvirksomhet for de 10 siste år.

satte gjennom 2021. Også det norske eiendomsmarkedet har utviklet seg meget positivt i året som har gått. Som følge av dette har aksje- og eiendomsinvesteringene gitt de klart største bidragene til resultatet i 2021. Aksjeinvesteringene ga en avkastning på 16,01 prosent i 2021, mens eiendomsporteføljen leverte en rekordhøy avkastning på 14,05 prosent i 2021. Dette er det klart beste resultatet POA har hatt for eiendomsporteføljen siste ti år.

Det norske rentemarkedet har gjennom 2021 stort sett vært preget av stigende renter. Dette har ført til at fastrenteobligasjonene til POA endte med negativ avkastning for året. Dette gjaldt både for obligasjoner som er innkjøpt med tanke på durasjonssikring, og obligasjoner som inngår i omløpsporteføljen. Obligasjoner med flytende rente og high-yield selskapsobligasjoner har på den annen side bidratt til et positivt avkastningsresultat i 2021. Alt i alt endte omløpsrenteporteføljen med en avkastning på 1,85 prosent for året.

POA har også en betydelig del av investeringene plassert i obligasjoner som bokføres til amortisert kost. Disse obligasjonene hadde en avkastning på 3,90 prosent for 2021, og bidro også godt til resultatutviklingen for året.

Figuren på forrige side viser årlig tidsvektet avkastning på midlene de siste ti år. POA har ikke hatt negativ avkastning noen av årene i denne perioden. Snittavkastning for 10-årsperioden er 5,30 prosent.

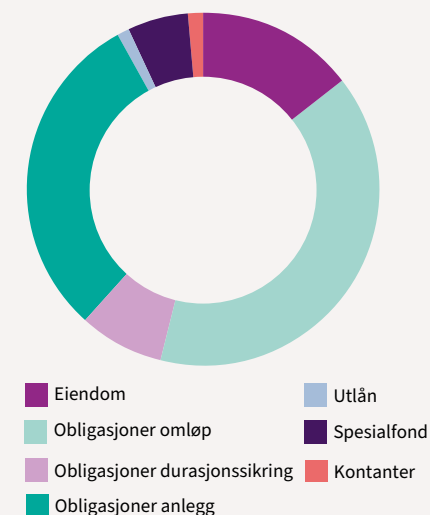
Aktivaallokering

Pensjonsordningen forvaltet ved utgangen av året totalt 12,9 milliarder kroner. Porteføljen økte med i overkant av én milliard gjennom 2021. Sammen med et godt avkastningsbidrag har også et løpende likviditetsoverskudd i ordningen bidratt til veksten i midlene.

Pensjonsordningen arbeider kontinuerlig med å identifisere de investeringsmuligheter som gir best mulig utnyttelse av risikokapasiteten. POA har betydelig renterisiko knyttet til forsikringsforpliktelsene, og opprettet derfor i 2020 en ny durasjonssikringsportefølje for langsiktige renteinvesteringer med lang løpetid og lav risiko. I tråd med investeringsplanen er investeringene til durasjonssikringsporteføljen økt noe gjennom 2021. POA har også økt investeringene i spesialfond og eiendom noe gjennom 2021.

I investeringsplanen for 2022 vedtok styret i tråd med administrasjonens anbefaling å videreføre risikonivået for 2021 inn i 2022.

Aktivaallokering

Figuren over viser strategisk allokering i ulike aktivaklasser ved inngangen til 2022.

Statistikk

Bestand

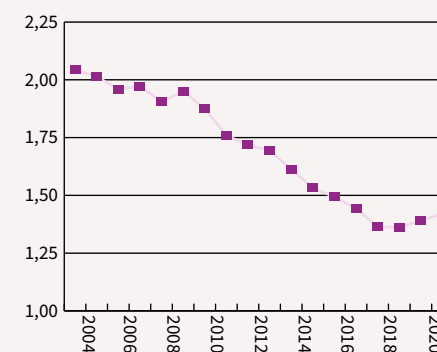
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Aktive	7 125	7 274	7 422	7 585	7 645	7 704	7 527	7 812	8 380	8 780
Tidligere medlemmer*	6 386	6 564	6 767	7 175	7 522	7 925	8 331	8 770	9 196	7 822
Pensjonister	4 144	4 295	4 600	4 951	5 121	5 338	5 517	5 739	6 030	6 179
AFP	295	312	310	293	269	264	288	273	271	310
Alderspensjon	2088	2202	2513	2955	3165	3368	3484	3693	3916	3 975
Uførepensjon	1401	1422	1415	1335	1309	1329	1354	1366	1431	1 468
Ektefellepensjon	336	338	343	342	352	348	360	374	380	394
Barnepensjon	24	21	19	26	26	29	31	33	32	32
Forholdstall aktive/pensjonist	1,719	1,694	1,613	1,532	1,493	1,443	1,364	1,361	1,390	1,421
Forholdstall aktive per pensjonist og oppsatt	0,677	0,670	0,653	0,626	0,605	0,581	0,544	0,538	0,550	0,627

* Hvis du tidligere har vært ansatt hos en arbeidsgiver med tjenstepensjon i Pensjonsordningen for apotekvirksomhet, kan du ha tjent opp pensjonsrettigheter til en fremtidig pensjon. Fra 2021 teller kun personer med over 1/2 års opptjening.

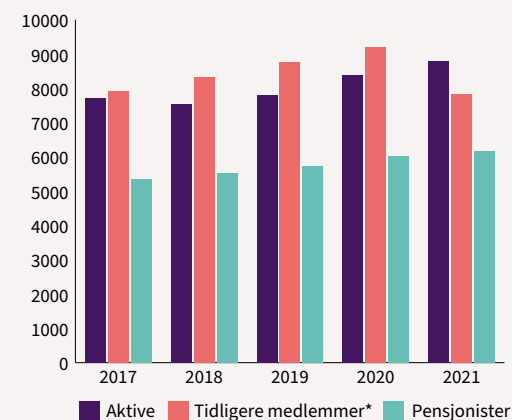
Alle oppgitte tall er antall poliser. En person kan ha flere poliser. Et eksempel på det er dersom en person har delvis uførepensjon, og er delvis i aktiv stilling. Personen vil da ha to poliser som tilsvarer disse forholdene.

Grafen øverst til høyre viser utviklingen i forholdstallet aktive pr. pensjonist i bestanden fra 2012 til 2021. I 2012 var det over 1,7 aktive pr. pensjonist i ordningen, mens det ved utgangen av 2021 er 1,4 aktive per pensjonist. Trenden er synkende som i folketrygden. Vi lever lenger, og det blir færre yrkesaktive til å bære de fremtidige pensjonskostnadene. For pensjonsordningen betyr en slik utvikling, hvor pensjonistbestanden øker mer enn den aktive bestanden, økte kostnader for å finansiere de kommende pensjonister

Forholdstall aktive/pensjonister

Bestandsutvikling

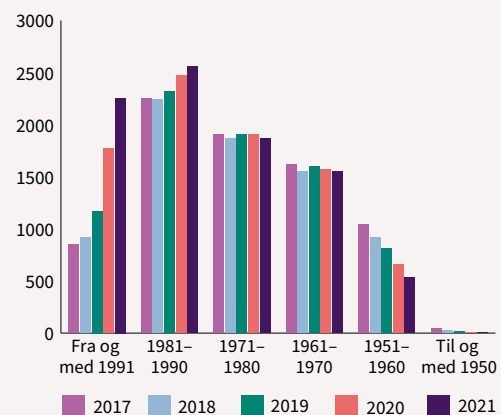

Aktive medlemmer

Stillingstittel	2021	Endring fra 2020
Apotekere	1 072	72
Provisorfarmasøyter	1 542	117
Reseptarfarmasøyter	1 701	42
Apotek teknikere	4 284	136
Kontor / Sjøfører / Rengjøring	181	33
SUM	8 780	400

Tabellen viser fordeling av aktive medlemmer etter stillingstittel.

Aktive medlemmer fordelt på årskull

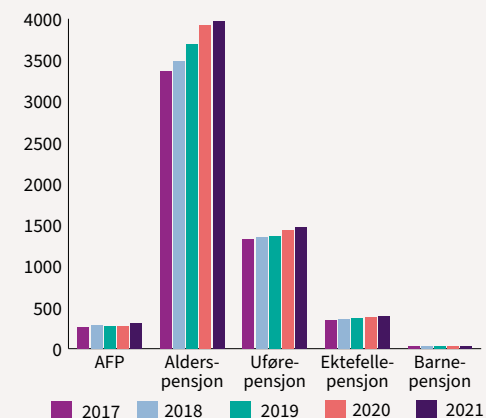
Figuren viser utviklingen i aktive medlemmer fordelt på årskull i pensjonsordningen fra 2017 og frem til i dag. De eldre årskullene beveger seg ut av bestanden, mens de yngre kommer til.

Utbetalte pensjoner 2021

Pensjonsart		Brutto utbetalt	%	Samordnings fradrag	%	Netto utbetalt	%
Alders- og AFP-pensjon	Menn	105 144 576	12,55 %	63 527 282	14,10 %	41 617 294	10,75 %
	Kvinner	622 488 492	74,31 %	367 009 715	81,46 %	255 478 777	65,99 %
	Totalt	727 633 068	86,86 %	430 536 997	95,56 %	297 096 071	76,74 %
Uførepensjon	Menn	3 444 756	0,41 %	67 204	0,01 %	3 377 552	0,87 %
	Kvinner	66 287 808	7,91 %	1 280 410	0,28 %	65 007 398	16,79 %
	Totalt	69 732 564	8,32 %	1 347 614	0,30 %	68 384 950	17,66 %
Enke-/Enkemannpensjon	Menn	20 747 100	2,48 %	10 777 793	2,39 %	9 969 307	2,57 %
	Kvinner	17 886 372	2,14 %	7 876 789	1,75 %	10 009 583	2,59 %
	Totalt	38 633 472	4,61 %	18 654 583	4,14 %	19 978 889	5,16 %
Barnepensjon	Menn	934 764	0,11 %	-11 082	0,00 %	945 846	0,24 %
	Kvinner	753 864	0,09 %	-8 937	0,00 %	762 801	0,20 %
	Totalt	1 688 628	0,20 %	-20 019	0,00 %	1 708 647	0,44 %
Alle pensjonister	Menn	130 271 196	15,55 %	74 361 197	16,51 %	55 909 999	14,44 %
	Kvinner	707 416 536	84,45 %	376 157 978	83,49 %	331 258 558	85,56 %
	Totalt	837 687 732	100,00 %	450 519 175	100,00 %	387 168 557	100,00 %

Tabellen viser hvor mye som ble utbetalt i 2021 fordelt på de ulike pensjonstypene og spesifisert for kjønn. Beløpene er i kroner. Bruttobeløpet viser det samlede beløpet som utbetales i sum fra folketrygden og apotekordningen. Nettobeløpet viser apotekordningens andel.

Pensjoner

Grafen viser utviklingen i pensjonistbestanden siste fem år. Det er alderspensjonistene som står for det meste av veksten, men antall uførepensjonister har også økt noe de siste årene.

Pensjonsordningen for apotekvirksomhet

Web: spk.no/apotekordningen

Telefon: 22 24 15 70

Postboks 10 Skøyen, 0212 Oslo

iStock by Getty Images (s. 1 og 2)

Det tas forbehold om trykkfeil.